

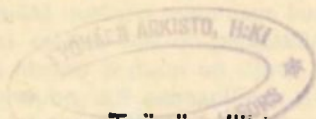
531.88:622.51 (471)

331.105.44 (480) K

KERTOMUS

Kertomus

Suomen Kivityöntekijäin liiton
toiminnasta v:lta 1912

Työväenliikkeen kirjasto-
Arbetrörelsens bibliotek

Helsinki 1913, Työväen kirjapaino.

331.105.44 (480) K KER

Kertomus

Suomen Kiviyhteisöjen liiton
toiminnasta v. 1913

Työväenliikkeen työväli-
seuran toiminta

Printtiä 1913. Toimintakausi.

Kertomus

Suomen Kivityöntekijäin liiton toiminnasta v:ltä 1912.

Kivityöntekijöillä on ollut jo parin vuoden aikana taloudellisesti edullista aikaa. Tästä on seurannut työntekijäin kesken vilkkaampi yhteistoiminta ja jäsenluvun lisääntyminen niin, että se jo on joissakin määrin vastannut tarkoitustaan. Mutta ei kuitenkaan siinä määrin, että ei vielä toivomisen varaa olisi. Yleensä on vielä kokonaisvaikutus heikkoa, ja väsymystä toiminnassa tapahtuu. Ei yhteistoiminnan tarpeellisuus ole niin vakiintunut vielä, että jäsen jättäytyessään pois ammattiosaston jäsenyydestä tuntisi sillä sortavansa oman itsensä ja toveriensa toimintaa ja pyrkimyksiä. Vaikkakin vaistomaisesti käsittää osaston toiminnan kuntoisuuden riippuvan siitä, missä määrin sillä on paikkakunnan työntekijät, mutta ei sitä, että hänkin osaltaan on siihen syyllinen. Otetakaan vielä huomioon, että ammatillinen työväenliike vaatii aineellista tukea, joka menetetään, että vaan osa työläisiä jää rauhan ajaksi ylläpitämään ammattiosastoa.

Vuoden kuluessa on tullut suuri osa uusia jäseniä, mutta vuoden ensi ja viime neljännes osottavat että osastot ovat olleet enempi vaihtokassan muotoisia laitoksia joihin jäsenet ovat tulleet ja menneet. Siis velvollisuudentunnetta puuttuu. Osastojen toiminnan heikentymisen kautta ovat työntekijät monissa paikoin saaneet itsekin kärsiä taloudellista

tappiota ja sen pakoittamana ryhtyneet keskinäiseen kilpailuun, niin on se vaan yhä surullisemmaksi aseman muuttanut. Mutta ei tämäkään ole vielä innostanut parempaan yhteistoimintaan.

Vuolukiviteollisuus on myöskin yhä surkastuneessa tilassa työntekijäin järjestäymiseen nähden. Sillä nekin osastot kuin sillä alalla ovat, eivät tahdo elää, vaan on kuoleman uhka jäsenluvun vähyyden tähden aina edessä. Eikä edes voimassa olevaa sopimusta ole voitu pakoittaa työnantajia noudattamaan, kuin miehet luikkivat pois ammattiosastosta ja työnantajan kanssa kilpaa vainoavat osaston toimintaa, joten nekin kun osastoa ovat ylläpitäneet, ovat saaneet tämän vaiannon tähden jo monesta työpaikasta potkut. Ei edes ne surkeat joukkomurhat joita näillä louhimoilla tapaturman muodossa tapahtui, saanut valveille työntekijöitä, vaan samanlaisella tyyneydellä kuin karitsat keritsijäinsä käsissä, ovat edelleenkin työläiset, odottaen mitä heille tuleman pitää.

Liiton toiminnasta kuluneella vuodella yksityiskohtaisemmin seuraavaa:

Liiton kokoonpano.

Sortavalan osaston toiminta siirrettiin vuoden alussa Tuokslahteen, pysyen edelleenkin Sortavalan osastona.

Riihimäen osastossa syntyi keskinäiset riitaisuudet, joista oli seuraus, että ammattiosaston toiminta lakkasi tammikuulla.

Jyväskylään perustettu kivityöntekijäin ammattiosasto hyväksyttiin liiton osastoksi n:lla 39 (entinen Loviisan osasto).

Vuonislahden vuolukivityöntekijäin ammattiosasto hyväksyttiin maaliskuulla liiton osastoksi järjestysn:lla 31.

Virolahden kivityöntekijäin osasto hyväksyttiin liiton osastoksi huhtikuun 1 p:stä järjestysn:lla 30 (entinen Riihimäen osasto).

Kumlingin osasto hyväksyttiin 1 p:stä huhtikuuta liiton osastoksi järjestysn:lla 26 (entinen Oulun osasto).

Koukkusaaren osasto hyväksyttiin 1 p:stä toukokuuta liiton osastoksi järjestysn:lla 41.

Salon osasto hyväksyttiin liiton osastoksi 1 p:stä kesäkuuta järjestysn:lla 42.

Westanfjärdin Lammalan osasto hyväksyttiin liiton osastoksi järjestysn:lla 43 jouluk. 1 p:stä.

Hämeenlinnan ja *Nunnanlahden* osastot ovat ilmoittaneet toiminnan lakanneeksi, vaan lopputilitystä ei näistä vielä ole tehty.

Ilman minkään osaston välitystä kuuluu liittoon Taavi Jääskeläinen Savonlinnasta.

Jäsenluvut ja osastojen kuntoisuus näkyy taulukoista.

Liiton asiain hoito.

Liittotoimikunnassa ei ole muutoksia kuluneella vuodella tapahtunut. Virkailijoina ovat olleet: V. Koivula puheenjohtajana, K. Salmela rahastonhoitajana ja allekirjoittanut sihteerinä.

Liittotoimikunnalla on ollut 27 kokousta, joista pöytäkirjaan on merkitty 182 §:lää.

Kokouksiin ovat liittotoimikunnan jäsenet ottaneet osaa seuraavasti: V. Koivula 23, K. E. Majanen 24, K. Salmela 26, J. Mäkinen 24, A. Talvio 26, N. Nieminen 25, J. Virtanen 25 ja allekirjoittanut 26 kertaa.

Liiton toimisto on ollut allekirjoittaneen asunnossa 15 mk. kuukausivuokraa vastaan.

Työriitaisuudet.

Jo viime vuotena joulukuun 21 päivänä alkanut *Bergön* saaren katukivenhakkaajain lakko päättyi kirjalliseen työsopi-

mukseen helmikuun 12 päivänä. Lakko kesti 41 päivää ja avustusta käytettiin liitolta 692 mk. sekä kerätyitä y. m. varoja 1,060 mk. eli yhteensä 1,752.

Tämän sopimuksen kautta, vaikkakin siinä vielä puutteita on, poistettiin työnjohtajan yksinvaltiutus. Alimmat palkat (jos muihin töihin näitä vietiin) olivat ilman ylityöprosenttia jo melkein säännöllisesti 30 penniä tunti. Nyt saatiin alin tuntipalkka 40 penniksi sekä pyhä- ja ylityölle prosentit ja lastaukseen 10 pennin korotus tuntipalkkaan. Urakkatyöhinnat, joista riita alkoikin, nousivat siten, että yhtiön alkuperäinen tarjous olisi jättänyt keskimäärin Warsovan ja Parisin kivissä noin 240 mk. vähemmälle vuositulolle ja sekundassa noin 150 mk. Tämä on jo koko hyvä vuositulon lisäys, joka olisi silloisen työntekijäin luvun mukaan lisännyt yhtiön vuosivoittoa 6—7 tuhannella markalla. Työpäivän pituus joka ennen oli rajoittamaton, määrättiin 10-tuntiseksi, paitsi lauantaisin ja juhlain aattoina 7-tuntiseksi. Osalliseksi tähän riitaan joutui päivätyöläisiä 10 sentähden, että yhtiö ei voinut entistä määrää käyttää, kun varsinainen hakkausala oli seisahtunut.

Hyvinkäällä Hyypärän louhimolla viime vuonna alkanut lakko päättyi 27 p:nä lokakuuta tänä vuonna. Lakko kesti toista vuotta ja päättyi täydellisellä tappiolla. Liiton varoja on tässä lakossa käytetty avustuksiin 48 mk. tämän vuoden osalle.

Helsingissä sanoi Suomen Rakennusmestariiliiton Helsingin osasto irti Kivityöntekijäin Palkkasopimuksen, yleisopimuksen sekä toisten rakennusalalla olevain ammattikuntain sopimukset. Yleinen selonteko tästä näkyyneen parhaiten Ammattijärjestön toimintakertomuksessa. Mutta se osa, joka käsitti kivityöntekijäin yksityistä palkkasopimusta, tuli erityisemmin meidän valvottavaksemme. Tästä sanottakoon, että työntekijäin puolelta ei sanottu sopimusta irti. Rakennusmestarien irtisanomisen johdosta alkanut riita synnytti myöskin sovitteluja, joihin työntekijäin edustajat ilmoittivat myöskin puolestaan haluamiansa muutoksia. Asiassa ei

saatu sovintoa, vaan oli riita jätettävä sopimuksen mukaisen sovinto-oikeuden ratkaistavaksi. Yksimielisyyttä ei edes saatu sovinto-oikeuden puheenjohtajan valinnassa, vaan sekin oli jätettävä H:gin kaupungin Maistraatin ratkaistavaksi, joka määräsi tuom. H. Ritavuoren puheenjohtajaksi. Sovinto-oikeudessa tehtiinkin uusi sopimus, jossa tuli muutoksia hakkaajille useamman kuin kaksisivuisen kiven saumahakkauksessa sekä poraushinnoitteluun uusi aluejako ja osittainen hintain korotus. Nämä muutokset olivat saatavissa siten, että kivityönteittäjä-osuuskunnat, vaikka eivät sopimusta irtisanoneet, katsoivat kuitenkin voivansa suostua tämänlaisiin muutoksiin sovinnaisella tavalla, joka osottaa, että tämä muutos on kohtuullisena pidettävä. Sopimus uusitusmuodossa allekirjoitettiin myöskin näiden osuuskuntain puolelta. Tästä huolimatta joutui osa kivityöntekijöitä kärsimään H:gin rakennustyöväen lakosta, sillä rakennusmestarit koettivat vaikuttaa, että mahdollisimman vähä määrä kivityöläisiä olisi saanut töitä. Osaksi lienee myöskin kivityöntekijöillä ollut tarkoitus kannatuslakolla tukea rakennustyöläisiä kun asiat olivat yhteisiä monessa suhteessa. Tästä syystä ei myöskään liittotoimikunta katsonut voivansa näiltä lakon tähden työtömiksi joutuneilta kieltää avustusta, vaan päätti antaa säännöissä määrätyn suuruussuhteen mukaisen avustuksen niille jäsenille, jotka olivat veronsa maksaneina siihen oikeutetut ja että paikalliset osastot itse auttoivat niitä joita ei liitto avustanut. Tähän käytettiin liiton varoja 1,187 mk. Liittotoimikunta otti myöskin osaa tämän rakennustyöväkeä koskevan sopimuksen (n. s. yleissopimuksen) neuvotteluihin sekä siitä johtuviin muihin toimenpiteihin.

Tuokslahti, johon vuoden alusta oli siirretty Sortavalan osaston toiminta, esitti että porarien palkkoja olisi saatava korjatuksi. Kun liiton puolelta tästä pyydettiin lisäselvityksiä ja selostuksia asemasta yleensä, saapui tieto, että yleinen kokous on päättänyt lakon, jonka osastokin on hyväksynyt ja pyysivät, että liitto sen hyväksyisi ja antaisi myöskin aineellista apua, jota kyllä luulivat ei suuresti tarvitse-

vansa. Lakko kuitenkin pian alkoi merkityksensä menettää, sillä vähin erin miehet pyrkivät takaisin. Työnjohtaja taas puolestaan tunsii työmiehensä ja pani ehdoksi, että ensin päättäisivät lopettaa lakon, niin kyllä sitten työt alkaisivat. Niin kävikin, nämä eri kansallisuudet ja suurin osa järjesty-mättömiä saivat kärsiä vahingon ja palata nöyryytetyin mie-lin takaisin töihin.

Vehmaan osasto esitti tammikuun lopulla että saisivat sanoa v:na 1908 tehdyn sopimuksen irti ja esittää ehdotus uudeksi sopimukseksi. Liittotoimikunnalla puolestaan ei ollut muistuttamista sitä vastaan, vaan arveli, että voi olla tul-kintakysymys irtisanomisoikeudesta ja jos se kuitenkin tulee, on tämä sovinto-oikeutena käsiteltävä. Riita tulikin, eivätkä sopineet puheenjohtajasta, joten tämän tulkinta jäi ratkaise-matta. Osasto tosin pyysi lakkolupaa kun irtisanomisaika oli umpeen kulunut, mutta liittotoimikunta katsoi ei voivansa sitä myöntää. Tästä on ollut riitaa jälkeensä jonkun ver-ran. Kuitenkin näytti selostus, että lakon tekemiseen ei kovin hyviä edellytyksiä olisi ollutkaan.

Hangan osasto esitti, että sen puolesta sanottaisiin irti v. 1907 tehty sopimus, johon helmik. 12 p:nä pidetty Han-gon graniittityöntekijäin kokous oli osaston valtuuttanut. Liittotoimikunta puolestaan hyväksyikin esityksen. Neuvot-telut alkoivat uudesta sopimuksesta heti irtisanomisen jälkeen sekä jatkuivat osaston valtuutettujen kanssa ilman suurem-paa riitaa siksi kun sopimus allekirjoitettiin. Sopimus on voimassa v. 1914 ja takaa alimpana tuntipalkkana kiven-hakkaajille 70 penniä sekä työajan 57 tunniksi viikossa. Palkat paranivat noin 8 0/0.

Tämän jälkeen pyysivät porarit, että liiton luottamus-mies tulisi Hankoon jolloin perustettaisiin myöskin porarien ammattiosasto ja että heillä olisi myöskin palkkavaatimuksia. Kun asiat eivät muuten selventyneet, matkusti luottamusmies Hankoon, jossa asiat järjestettiin niin, että porarit yhtyivät ammattiosastoon, sekä saatiin heillekin kirjallinen sopimus.

Tämä sopimus sisältyy ennemmin tehtyyn kivenhakkaajain sopimusten määräyksiin kaikissa muissa kohti paitsi hinnoittelutariffia ja myöskin tuntipalkoissa, jotka ovat alhaisemmat kun kivenhakkaajain.

Tampereen osasto ilmoitti helmikuulla, että ovat päättäneet ryhtyä vaatimaan kirjallista työsopimusta. Tämä ehdotus hyväksyttiin liiton puolesta. Mutta kun Tampereen kivityönteettäjät eivät neuvotteluihin antautuneet tämän ehdotuksen johdosta ja kun tässä tapauksessa ei muuta mahdollisuutta jäänyt kun lakon tekeminen, ryhtyi liittotoimikunta asiaa tutkimaan, jota varten luottamusmies matkusti Tampereelle. Työolot eivät kuitenkaan olleet hyvät, sekä keskinäinen suhde kivityöntekijöillä oli sellainen, että lakon tekemisestä oli tällä kertaa luopuminen ja jättävä odottamaan edullisempaa aikaa.

Kotkan osasto ilmoitti helmikuulla, että työnantajat aikovat jatkaa työpäivän 10-tuntiseksi, jonka johdosta tahtovat liittotoimikunnan lausuntoa siitä, mitä osaston on tehtävä. Liittotoimikunta vastasi, että kaikki voima on vastarintaan kohdistettava. Tämän johdosta jätettiin työsopimusehdotus työnantajille, josta alkoikin neuvottelut muiden kanssa, vaan satamarakennuskomitea lähetti ehdotuksen takaisin ja n. s. Isosakki ei ottanut neuvotteluun osaa, mutta ei sanonut vastustavansaakaan sopimusta. Osuuskunta Muuri hyväksyi sopimuksen ja myöhemmin tämä toinenkin ryhmä. Mutta sokeritehtaan rakennusmestari Huovinen selitti ei voivansa sitä nyt hyväksyä, vaikka ei tosin vastusta sitä. Lopulta täytyi Huovisen teettämät kivityöt panna lakkotilaan ja kuukauden kestänyttä lakkoa, kirjoitti Huovinenkin sopimuksen alle nimensä. Todellinen tappelu syntyi satamarakennuksella. Osaston lähetystä ei otettu vastaan ja kun liiton luottamusmies tarjoutui asiasta neuvotteluun, niin otettiin kyllä vastaan, vaan samalla selitettiin, että he ovat ne jotka määräävät ja ei tämän luontoisissa töissä ja niiden teettämisessä voi tulla kyseeseenkään sopimus, jossa työntekijät oli-

sivat edustajainsa kautta osalliset. Sitäpaitsi ovat he määränneet 10 tunnin työpäivän ja se on pidettävä. Tästä alkoi puolustuslakko satamarakennuksella maalisk. 22 p:nä ja otti siihen osaa 66 miestä. Lakko laajeni sekatyöväen puolelta myöskin muihin kaupungin töihin, mutta luopuivat nämä lakosta jonkun ajan kuluttua; kivityöntekijät sitävastoin jatkoivat edelleen lakkoa satamarakennuksella. Kun riitaisuudet jatkuivat, niin Kotkan kaupungin valtuustokin käsitteli asiaa ja katsoi kohtuulliseksi 10 tunnin työpäivän. Mutta satamarakennuskomitea ei ollutkaan enään niin taipumaton kun lakon alussa, vaan antautui neuvotteluun työntekijäin edustajain kanssa. Tässä neuvottelussa esitettiin, että he kyllä sallisivat kivitöissä lyhemmän kun 10 tunnin työpäivän, mutta vaan siten, että se ei tuota haittaa muihin työntekijöihin nähden ja että tariffihinnoittelu, jonka nyt tarjoavat, tulisi olemaan takeena siitä, mitä täällä maksetaan. Tähän ei voitu vielä tyytyä, koska lakko oli jo pitkän ajan kestänyt eheänä. Lopultakin saivat rikkureja värvätyksi ja työt alkoivat jatkua, joten asema kääntyi epävarmaksi. Nyt oli tarjouduttava neuvotteluun ja sitä varten matkusti liiton luottamusmies Kotkaan. Neuvottelut alkoivat, joissa insinööri lupasi ettei lakon tähden vainota ketään ja alimmat hinnat töistä ovat samat kun aikaisemmin on tarjottu ja että kivityöntekijöille sallitaan lyhempikin kun 10 tunnin työpäivä, mikäli se ei ole yhteydessä koneiden eli muun työväen kanssa. Lakko päättyi syysk. 11 p:nä. Tulos ei ollut tässä pitkässä lakossa loistava, mutta ei häviökään, ja tämäkin sentähden, että työnhaluisia joutui tähän välittäjäksi. Liiton varoja käytettiin tässä tappelussa 526: 50.

Solbergin osasto esitti helmikuussa, että Sonasundin louhimolle olisi saatava työsopimus. Liittotoimikunta hyväksyi tämän ja ehdotus työsopimukseksi jätettiin Suomen Kiviteollisuusosakeyhtiölle. Tämä yhtiö ei kuitenkaan antautunut neuvotteluun, vaan väitti, että sen työmiehet Sonasundissa eivät olisi tämän vaatimuksen takana. Tästä tuli keskinäinen riita osastossa, jota varten oli luottamusmiehen matkus-

tettava Solbergiin. Nyt tehtiin uusi päätös, jossa tämän lounihimon miehet valtuuttivat puolestaan osaston asiaansa ajamaan. Tämän jälkeen alkoivatkin neuvottelut, mutta ne eivät johtaneet tuloksiin. Työnantaja ei luvannut edes entisiä palkkoja, joten ei ollut muuta neuvoa kuin julistaa tämän lounihimon työt lakkotilaan. Lakko alkoi huhtik. 15 p. ja päättyi syysk. 12 p:nä kirjalliseen sopimukseen, joka saatiin molemminpuolisen neuvottelun tuloksena. Liiton varoja käytettiin ainoastaan 296 mk.

Kemiön osasto esitti huhtikuulla työsopimusehdotuksen. Tämä hyväksyttiin työnantajalle »Kansainväliselle osakeyhtiölle» esitettäväksi. Kun aika oli umpeenkulunut siitä, johon mennessä olisi pitänyt neuvottelut sopimuksesta alkaa, mutta mitään selitystä ei saatu työnantajain puolelta, lakkasivat miehet, luvultaan 112, heti työstä. Nyt suostui yhtiön edustaja neuvotteluun työntekijäin valtuutettujen kanssa j. kymmenen päivän kuluessa saatiin lopullinen sovinto ja työt alkoivat jälleen, noudattamalla sitä sopimusta kuin nyt tehtiin.

Lahden osasto kysyi liittotoimikunnalta, jos voisivat viimevuotisen työsopimusehdotuksensa taaskin esittää työntekijöille. Liittotoimikunnalla ei sen esittämistä vastaan ollut muistuttamista, mutta arveli, että tuskinpa siinä muuta voidaan tehdä, sillä tietävästi eivät työntekijät antaudu neuvotteluun ja löitä lienee verrattain vähän. Niin kävikin, sillä työolot Lahdessa huononivat yhä ja työntekijäin täytyi jäädä odottamaan parempaa aikaa.

Voikkaan, Kymin ja Kuusankosken osastot esittivät kesäkuulla, että heidän työsopimusehdotuksensa liiton puolesta hyväksyttäisiin työnantajalle, Kymin osakeyhtiölle esitettäväksi. Liittotoimikunta puolestaan hyväksyi tämän ehdotuksen, joka oli verrattain pienillä lisävaatimuksilla entisiin käytännössäoleviin palkkoihin nähden. Samoin annettiin myöhemmin lakkolupa, mutta vaan siinä tapauksessa, jos muiden ammattikuntain puolelta tulee sellainen hyväksytyksi.

Tätä ei kuitenkaan Ammattijärjestön toimikunta voinut hyväksyä, mutta siitä huolimatta eri ammateissa olevat työntekijät sanoivat itsensä irti töistä ja huolimatta sovintoyrityksistä alkoi lakko 19 päivänä heinäkuuta. Liittotoimikunta päätti antaa sääntöjen määräämän lakkoavustuksen niille jäsenille kun tähän lakkoon osalliseksi tulivat. Koska tämä lakko on eri ammattien yhteinen, on siitä tarkempi yksityiskohtainen selonteko Ammattijärjestön kertomuksessa. Avustusta saivat liitolta Voikkaan osasto 974 ja Kuusankosken osasto 752 mk.

Virolahden osasto kysyi miten he saisivat Itä-Suomen Graniitti-osakeyhtiön sopimuksen ulotetuksi heidänkin työmaihinsa. Tätä liittotoimikunta ei katsonut voitavan nyt saada, vaan voisi osasto nyt valmistella sopimusehdotuksen, joka sopivan ajan tultua esitettäisiin kivityönteettäjille.

Muita pienempiä riitoja on eri osastoilla ollut, mutta niissä ei erityisesti ole liiton toimenpiteitä vaadittu.

Työpalkkain pidättämisiä ja sopimusten rikkomisia.

Antreassa syntyi riita venäläisen Marmori-, graniitti- ja rakennusteollisuus o.-y:n kanssa työehtosopimuksen rikkomisesta. Tämä riita meni sovinto-oikeuteen, jossa työnantaja tuomittiin maksamaan pidätetyt palkat ja kulut asiassa. Mutta asia ei tähän päättynyt, sillä yhtiö ei tuomiota totellut, joten tuli osaston haettavaksi ulosottotuomio joka kesti kauan aikaa ennenkuin pakkohuutokauppa saatiin. Lopulta kin tämä juttu tuli selväksi ja tuomitut palkat ja kulungit saatiin.

Samanlaiset jutut tulivat Koneellisen kiviveistämö-osakeyhtiön ja Itä-Suomen Graniitti-osakeyhtiön kanssa. Sen jälkeen on useita eri kertoja Itä-Suomen graniitti-osakeyhtiötä rangaistu sovinto-oikeustuomiolla sopimuksen rikkomuksista, joihin tämä yhtiö ei enään edes jäseniä valinnut. Nämä tuomiot ovat vielä suorittamatta, sillä yhtiöt eivät ole niitä maksaneet ja uloshakutuomioita täytäntöön saadessa on ollut

vaikeuksia, jonka tähden lopullinen tulos ei ole vieläkään tiedossa sentähden, että yhtiöt koettavat saada sovinto-oikeuden päätökset mitättömäksi.

Helsingissä Söörnäisten tehtaalla ei maksettu eräälle oppilaalle sopimuksen määräämää palkkaa, jonka tähden asiasta tuli riita. Lopulta maksoi yhtiö kuitenkin pidätetyn palkan, sillä asia olisi muutoin tullut sovinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Samalla tavalla sovittiin ilman sovinto-oikeuden kokoon-tumista Solbergin louhimolla sattunut tariffirikos siten, että työnantajan puolelta suostuttiin asia korjaamaan.

Keskinäisiä riitoja oli Lahdessa, Riihimäellä ja Sonasundin louhimolla. Nämä kuitenkin selvisi ilman suurempia vaikeuksia.

Matkat.

Kun erityisiä oman liiton osastojen toiminnan järjestä-mis- tai muita työriita-asioita ei ole ollut, ei yksistään agi-tatsionin tähden ole voitu matkoja tehdä. Kun tämä on verrattain kallista liitolle, sekä asia Ammattijärjestön taholta järjestettynä tuli siten, että sen puhujat matkustavat herätys-matkoilla, ovat nämä myöskin käyneet meidän toivomis-samme paikoissa, joten tarpeeton matkarahain kulutus on säästynyt.

Luottamusmies on käynyt Hangossa 2, Solbergissa 1, Sonasundissa 1, Kotkassa 3, Antreassa 4, Viipurissa 1, Tuoks-lahdessa 1, Virolahdessa 1, Pulsassa 1, Lappeenrannassa 1, Kuusankoskella 2, Voikassa 1, Lahdessa 1 ja Tampereella 1 kerran. Näillä matkoilla on annettu käytännöllisiä ohjeita osaston toiminnassa, sovitteluja työriidoissa ja pidetty pu-heita ja esitelmää.

Kirjevaihto.

Kuluneella vuodella on osastoille y. m. lähetetty liiton toimistosta 820 eri kirjelähetystä. Nämä ovat sisältäneet neuvoja, tiedonantoja, S. Ammattijärjestön kirjeitä y. m. kyse-lyjä tai niiden selityksiä.

Muita asioita.

Oulun osaston kanssa on ollut kirjevaihdon kautta kiistelyä siitä, kun mainittu osasto erosi liitosta viime edustajakokouksen edellä. Osasto selitti ei voivansa enään liittoon kuulua, kun maksut kallistuivat.

Myllykosken osasto lakkautti jo aikaisemmin toimintansa, mutta ei tehnyt tilitystä. Nyt saatiin loppuselonteko ja varoja 20 mk. Tosin ilmoitettiin, että osasto on yhdistykselle aikoinaan antanut lainaksi 125 mk., mutta yhdistys selitti, että se on saatu rakennusrahastoon lahjoituksena. Liittotoimikunta puolestaan ei katsonut voivansa asialle muuta, kun hyväksyä tämä yhdistyksen selitys.

Pietarista venäläisten kivityöntekijäin taholta kyseltiin liittomme toimintaa sekä pyydettiin selostuksia. Kun lähemmin ei tunnettu kyselyjen tarkoitusta ja kun toimintamme on Kansainvälisen sihteeristön kautta selostettu neljännesvuositain, ei katsottu voitavan muuta tehdä, vaan saavat ne tiedot kun haluavat kansainvälisen toimiston kautta.

S. Ammattijärjestö määräsi 50 pennin viikkoveron joka kannettiin 11 viikolta. Kun liittomme omat taistelut olisivat vaatineet ylimääräisen veron, ei kahta veroa voitu määrätä, vaan tässä yhteydessä oli liiton oma 25 pennin vero ja ylijäämä, joka oli puolta suurempi liiton omaa veroa, tilitettiin Ammattijärjestölle.

Suomen Ammattijärjestön edustajakokouksessa, joka pidettiin Helsingissä toukokuun 20—26 p:nä tuli meidän liittomme edustajain valinta toimitettavaksi liittoäänestyksen kautta. Ehdokkaita olivat tätä varten osastot asettaneet ja näistä huhtikuun 21 p:nä toimitetussa äänestyksessä saivat ehdokkaat ääniä seuraavasti:

<i>Alex Mäkinen</i>	Kymin ja Kuusan osasto	116	ääntä
<i>Osk. Varpe</i>	Turun	»	174 »
<i>K. E. Majanen</i>	H:gin hak.	»	260 »
<i>M. Tökkeri</i>	Kotkan	»	114 »
<i>Aaro Pennanen</i>	Kuopion	»	91 »

<i>O. A. Salonen</i>	Lahden	osasto	124	ääntä
<i>T. Bryggari</i>	Hangon	»	154	»
<i>H. Manner</i>	Talikkalan	»	168	»
<i>K. R. Nurmi</i>	Uudenk.	»	125	»
<i>F. V. Koskinen</i>	Kemiön	»	131	»
<i>Hj. Leander</i>	Voikkaan	»	95	»
<i>J. Rauhala</i>	Antrean	»	213	»
<i>M. Lammi</i>	Vaasan	»	92	»
<i>I. Kaskinen</i>	Bergön	»	103	»
<i>K. V. Messulin</i>	H:gin porarien	»	116	»
<i>M. E. Pöntinen</i>	Täkterin	»	89	«
<i>K. V. Salmela (Hangosta)</i>	Vehmaan	»	160	»
<i>J. Ruohomäki</i>	Raahen	»	80	»
<i>H. Toivonen</i>	Sorvalin	»	100	»
<i>M. Eklund</i>	Tainionkosken	»	67	»
<i>V. Nieminen</i>	H:gin karkeak.	»	116	»
<i>J. Heinonen</i>	Viipurin	»	158	»
<i>E. Ihanainen</i>	Lappeenrannan	»	68	»

Kun jäsenlukumme lisääntyi niin, että edustajia voitiin lähettää 12:ta, tuli tämän äänestyksen mukaan edustajiksi: K. E. Majanen, J. Rauhala, O. Varpe, H. Manner, J. Heinonen, T. Bryggari, F. V. Koskinen, K. R. Nurmi, O. A. Salonen, A. Mäkinen, V. Nieminen ja K. V. Messulin. Mäkisen, Niemisen ja Messulinin välillä arpa määräsi Niemisen varalle, mutta kun Salmela ei voinut sairauden tähden saapua, kutsuttiin hänen tilalleen varajäsen Nieminen. Liittotoimikunnan edustajana oli J. Mäkinen.

Ammattijärjestön edustajakokouksen kulut kannettiin erityisenä maksuna osastoilta jäsenluvun mukaan, mitä silloin jäseniä oli kussakin osastossa.

Liittomme, joka yhtyi Kansainväliseen kivityöntekijäin sihteeristöön, on tämän vuoden aikana ollut kirjevaihdossa tämän sihteeristön kanssa ja siten on myöskin neljännesvuosittain saatu selostus eri maiden kivityöntekijäin toiminnasta. Rahallista avustusta on meiltä pyydetty useihin työriitoihin ulkomailla, mutta kun omat työriidat olivat samoi-

hin aikoihin ja niitäkin useita, niin liittotoimikunta ei voinut avustuksia antaa, paitsi Sveitsin kivityöntekijöille 100 mk.

Lopuksi.

Olemme tässä toimintakertomuksessa lyhykäisesti kertooneet tärkeimmistä asioista, mitä liiton kokonaistoiminnassa on v. 1912 tapahtunut. Tämä kolmivuotiskausi viime edustajakokouksesta on nyt päättymässä ja pian kokoontuvat liittomme edustajat 7:teen edustajakokoukseen, jossa tulevat käsiteltäviksi ja tarkistettaviksi ne lisäykset ja muutokset liiton toimintaa varten kun tarpeelliseksi katsotaan.

Ilahuttavaa on että liittomme on vaurastunut tällä ajalla koko huomattavasti taloudelliseen asemaan nähden, vaikkakaan liittovero ei suinkaan ole ollut liian rasittava ja kun työriitoja on ollut verrattain runsaasti, joissa on liiton taloudellinen puoli usein runsaastikin varoja kysyvänä seikkana. Mutta niissä on onnistuttu koko vähillä avustuksilla suoriutumaan jotakuinkin edullisesti. Samoin on jäsenluku sitten viime edustajakokouksen noussut sekä osastoja lisääntynyt, niin että toimintamme tarpeellisuus on tullut enempi tunnetuksi. Ei kuitenkaan ole kaikki niin kun olla tulisi. Heikkouksia on vielä paljon ja jäsenten suhde kovin vaihteleva ammattiosastoissa. Tämä osoittaa että vakiintunut käsitys ei ole vielä sellainen, että ammattiosasto on a ja o työntekijäin yhteisen voimasuhteen määrääjänä, josta voimasuhteesta työntekijäin hyvinvointi riippuu. Katsellessa näitä taulukoita näkee kovin paljon vaillinaisuutta ja toiminnan heikkoutta eri ammattiosastoissa, mutta voidaan jo jonkinmoisina arviolaskelmina työntekijäin asema eri paikkakunnilta katsottuna näistäkin saada, jonka vuoksi nyt, kun tämä toimintakausi on myöskin osaltaan antanut kokemusta kivityöntekijöille siitä etujen ristiriidasta, joka työntekijäin ja -teettäjien välillä on, jopa osaksi räikeänäkin, esiintynyt. Uskomme, että edustajakokous on tekevä sellaisia ohjeita ja päätöksiä, joista liittomme yhä vaurastuu.

Suomen Kivityöntekijäin liiton liittotoimikunta:

K:tta J. Pietikäinen, luottamusmies.

Taulukko I. Tietoja S. Kivityöntekijäin liittoa

Osaston numero		Osaston koti- paikka		Tuloja vuoden kuluessa															
				säästö viime vuodelta		sisäänkirjoit. maksuja		jäsenveroja		ylimääräisiä veroja		saatu liitolta		kerätty va- paahois.		saatu ilta- mista		saatu kirjalli- suudesta	
				M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.
1	Helsinki . .	122	41	143	10	1,663	50	688	—	—	—	34	35	736	81	—	—		
2	„ . .	249	21	135	—	1,267	14	460	—	?	—	131	65	300	—	—	—		
3	Viipuri . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Kotka . .	128	60	65	—	750	26	293	65	526	50	308	35	—	—	8	30		
5	Tampere . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Vaasa . .	329	20	33	—	1,061	10	352	—	—	—	—	—	221	80	—	—		
7	Hanko . .	983	08	—	—	998	93	343	50	—	—	183	20	141	71	—	—		
8	Helsinki . .	1,743	45	156	—	1,021	92	350	25	—	—	87	60	303	—	—	—		
9	Uusikaup. .	1,531	27	174	—	1,306	67	531	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Antrea . .	385	80	112	50	—	—	452	04	—	—	—	—	156	51	—	—		
11	H:linna . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12	Turku . .	60	32	2	—	629	40	245	—	—	—	32	—	104	58	—	—		
14	Kuopio . .	191	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
15	Voikka . .	8	49	12	—	209	40	16	40	—	—	—	—	40	56	—	—		
16	Pietarsaari .	53	92	5	—	164	80	36	50	—	—	—	—	119	39	—	—		
17	Kajaani . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
18	Kuusankoski	1,205	97	16	20	226	08	34	84	752	—	43	70	233	38	—	—		
19	Hyvinkää . .	57	16	4	50	250	65	66	50	48	—	—	—	45	21	3	—		
20	Talikkala . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
21	L:rantä . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
22	Kemiö . .	154	43	81	50	748	45	203	25	—	—	—	—	87	75	—	—		
23	Tammisuo . .	17	76	5	—	72	60	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
24	Enso . .	350	69	8	50	82	40	27	—	—	—	—	—	86	40	—	—		
26	Kumlinge . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
27	Nunnanl. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
28	Sorvali . .	65	53	4	50	94	65	—	—	—	—	—	—	5	36	—	—		
29	Tuokslahti . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
30	Virolahti . .	—	—	53	—	239	30	70	50	—	—	—	—	425	50	—	—		
31	Vuonislähti .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
32	Bergö . .	1,379	89	4	—	217	85	117	10	692	—	480	—	—	—	—	—		
33	Lahti . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
34	Solberg . .	93	41	93	—	656	—	304	50	—	—	44	80	257	42	54	25		
35	Raahe . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
36	Pulsa . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
37	Tainionk. . .	126	11	—	—	67	60	25	50	—	—	—	—	276	35	—	—		
38	Vehmaa . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
39	Jyväskylä . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
40	Karisalmi . .	119	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
41	Koukkus . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
42	Salo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
43	Vestanfjärd .	—	—	42	—	7	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Yhteensä 9,357 54 1,149 80 12,336 50 4,277 28 2,018 50 1,345 65 3,541 73 65 55

ityöntekijäin liittoon kuuluvain osastojen tuloista ja menoista

a vuoden kuluessa

Menoja vuod

tuloja yhteensä		muuta tuloja		korkoja		saatu kirjallisuudesta		saatu iltamista		keuhkotiivastys- ja muu	
M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.
34	35	736	81	—	—	126	94	99	85	3,614	96
131	65	300	—	—	—	147	93	—	—	2,690	93
308	35	—	—	8	30	1	25	50	—	2,091	91
—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	2,003	10
183	20	221	80	—	—	35	80	—	—	2,686	22
87	60	141	71	—	—	63	36	88	60	3,814	18
—	—	303	—	—	—	40	83	147	25	3,731	02
—	—	156	51	—	—	—	—	—	—	—	—
32	—	104	58	—	—	40	93	408	25	1,722	48
—	—	40	56	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	119	39	—	—	3	65	48	65	381	91
43	70	233	38	—	—	104	11	109	11	2,725	39
—	—	45	21	3	—	50	50	525	52	525	52
—	—	—	—	—	—	—	—	2,059	78	—	—
—	—	87	75	—	—	—	—	1,175	38	214	52
—	—	86	40	—	—	16	50	105	36	70	82
—	—	5	36	—	—	3	18	571	49	55	14
—	—	425	50	—	—	—	—	173	22	54	04
480	—	—	—	—	—	—	—	788	30	193	79
—	—	—	—	—	—	—	—	2,479	14	113	30
44	80	257	42	54	25	45	20	1,523	83	418	46
—	—	276	35	—	—	—	—	495	56	43	68
—	—	—	—	—	—	—	—	119	67	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	49	80	—	—

18 50 1,345 65 3,541 73 65 55 619 43 1,022 21 35,816 01 6,304 21 4,811 39 938 63 112 25 390

vain osastojen tulolista ja menoista v. 1912.

			Menoja vuoden kuluessa																		
tulot yhteensä			liiton verot (sisält. Am. jätj. verot)		ylim. verot (sisält. Am. jätj. verot)		ilmanmenoja		kirjallisuut.		huon. vuokr.		palkat ja palkkiot		puoluevero työv.-yhd.		muuta me- noja		menoja yhteensä		
p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	
85	3,614	96	?	—	1,409	64	77	45	—	—	—	—	145	70	573	10	248	30	2,454	19	
—	2,690	93	556	89	533	—	—	—	—	—	—	—	48	—	396	25	242	20	1,776	34	
—	2,091	91	382	95	127	45	—	—	48	20	100	75	59	05	204	50	1,088	91	2,011	81	
—	2,003	10	415	70	352	—	115	20	—	—	60	—	—	—	150	40	134	80	1,228	10	
—	2,686	22	451	74	172	—	—	—	—	—	—	—	135	70	305	85	284	87	1,350	16	
60	3,814	18	885	60	—	—	100	75	—	—	—	—	52	—	355	50	645	85	2,039	70	
25	3,731	02	687	76	531	—	—	—	—	—	—	—	92	50	419	50	355	61	2,086	37	
—	—	—	776	72	459	25	—	—	—	—	—	—	685	46	463	50	—	—	—	—	
25	1,722	48	328	30	245	—	—	—	—	—	—	—	115	—	254	30	542	70	1,485	30	
—	—	—	—	—	30	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	286	86	145	53	—	—	—	—	—	—	—	—	72	—	53	60	99	—	276	12	
65	381	91	218	73	36	50	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10	20	275	43	
11	2,725	39	163	44	—	—	111	53	—	—	—	—	50	12	84	75	1,198	86	1,608	70	
50	525	52	127	10	66	50	11	—	—	—	—	—	—	—	45	40	209	70	459	70	
—	2,059	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,101	66	
—	1,175	38	214	52	203	25	103	46	—	—	45	—	70	—	67	85	—	—	704	08	
—	105	36	70	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	85	88	67	
—	571	49	55	14	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	10	4	10	122	34	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	173	22	54	04	44	75	12	64	—	—	—	—	—	—	29	75	15	85	157	03	
—	788	30	193	79	70	50	234	23	16	55	55	—	—	—	69	55	87	48	727	82	
—	2,479	14	113	30	119	30	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	262	60	
—	1,523	83	418	46	349	30	100	70	47	50	26	50	74	—	80	60	350	60	1,447	66	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	495	56	43	68	34	20	71	67	—	—	97	25	—	—	27	95	38	40	313	15	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	119	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	49	80	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	23	60	29	60	
2	21	35,816	01	6,304	21	4,811	39	938	63	112	25	390	50	1,629	53	3,628	45	5,598	88	22,006	53

Taulukko n:o II. Työrlidat v. 1912.

Paikkakunta	Osanottaj. luku		Menetetty työaika		Kirjall. sopim.			Riita päättyi							Saatiin avustusta			
	Yhteensä	Järjestymättöm.	Työpäiv. luku	Rahall. arvo mk.	Ilman lakkoa	Lakon avulla	Jäätiin ilman	Voitolla	Osittain	Tappiolla	Palkat paranivat viikossa mk.	T.aika lyh. viik. t.	Riita alkoi	Riita päättyi	Liitolta	Osastolta	Keräyksellä	Yhteensä
Bergö	38	7	1,414	4,524	—	1	1	1	—	—	3—4	—	21/12 11	12/12	692	20	480	1,752
Kotka satam.	15	51	350	—	—	1	1	—	1	—	—	5 1)	18/3	11/9	526	70	309	905
» sokerit.	6	14	129	674	—	—	—	1	—	—	2—3	21/2	8/5	15/6	7	—	41	48
» rak.al.	18	30	48	—	—	—	—	1	—	—	2—3	—	30/2	—	—	—	—	87
Hanko	50	150	200	—	—	—	—	—	—	—	2—3	—	30/1	30/4	—	87	?	1,187
Helsinki *)	300	200	500	—	—	—	—	—	—	—	0—1	—	15/5	25/5	—	?	—	—
Kemiö	79	33	1,112	5,004	—	—	—	—	—	—	2—4	3	15/4	12/9	296	126	62	296
Ingo (Sonasund)	11	11	260	1,170	—	—	—	—	—	—	0—2	—	12/7	—	752	350	—	1,102
Kymi, Kuusank.,	26	10	847	3,133	—	—	—	—	—	—	—	—	19/7	—	974	92	160	1,226
Voikka	—	—	974	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	—	—	48
Hyvinkää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vhteensä	543	506	5,086	14,505	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,482	745	1,052	6,651

1) Vaan osalle kivityöntekijöitä.

2) Järjestymättömien luku epävarma.

Taulukko n:o III. Jäsenluku neljännesvuosittain tilityslistojen mukaan.

Osaston nimi ja n:o	I:n neljännes					II:n neljännes					III:s neljännes					IV:s neljännes					Vuod. lop.		
	Uusia jäsen.	Vap. jäsenv.	Puolimaks.	Kokomaks.	Yhteensä	Uusia jäsen.	Vap. jäsenv.	Puolimaks.	Kokomaks.	Yhteensä	Uusia jäsen.	Vap. jäsenv.	Puolimaks.	Kokomaks.	Yhteensä	Uusia jäsen.	Vap. jäsenv.	Puolimaks.	Kokomaks.	Yhteensä	Jäi pois	Vähentyi -	Lisääntyi +
Helsingin	1	5	5	8	108	6	6	8	96	110	11	5	10	110	125	6	6	8	130	144	28	2	+26
Viipurin	2	10	1	4	78	1	—	3	65	68	6	1	2	72	75	7	2	3	80	85	24	10	+14
Kotkan	3	—	—	—	32	1	—	—	33	33	—	—	—	35	35	—	—	—	36	36	1	1	—
Tampereen	4	10	1	2	58	4	1	—	53	54	1	—	—	42	43	2	1	2	40	43	17	—	+17
Vaasan	5	9	2	7	27	6	1	10	23	34	—	—	4	15	19	1	1	3	11	15	16	31	+11
Hangon	6	—	—	5	59	—	1	5	53	59	—	—	3	4	52	—	—	3	48	51	4	4	—
Helsingin	7	11	1	1	56	15	3	—	60	63	—	—	1	68	69	4	1	—	80	81	30	2	+28
Uudenkaupungin	8	20	1	3	80	11	4	1	80	85	11	4	—	84	86	10	3	2	68	73	52	40	+12
Antrean	9	—	—	10	90	4	1	12	77	89	14	—	10	86	98	31	1	13	106	120	49	38	+11
Hämeenlinnan	10	10	—	4	123	17	—	4	133	137	6	1	4	100	105	3	3	3	74	80	36	54	+18
Turun	11	—	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—	23	23	3	20	—17
Kuopion	12	1	—	—	33	2	—	—	39	39	—	—	—	34	35	—	—	—	23	23	—	4	+2
Voikkaan	14	—	—	17	17	—	—	21	20	21	4	1	—	16	16	—	—	16	21	16	7	5	+4
Pietarsaaren	15	1	—	—	18	2	—	—	20	20	—	—	—	22	23	—	—	—	21	21	7	8	+2
Kajaanin	16	—	—	—	10	—	—	—	5	5	—	—	—	8	8	—	—	—	7	7	—	13	+8
Kuusankosken	17	—	—	—	13	—	—	—	13	13	—	—	—	10	10	—	—	—	—	—	—	13	+13
Hyvinkään	18	4	—	—	23	5	—	—	27	27	1	—	—	26	26	—	2	—	23	25	10	9	+1
	19	1	—	—	17	—	—	—	19	19	2	—	—	18	18	—	—	—	21	21	3	8	+5

Talikkalan	20	2	1	1	22	24	1	2	25	27	4	2	24	26	—	1	32	33	7	10	3
Lappeenrannan	21	—	—	—	27	27	—	—	28	28	—	—	30	30	—	—	26	26	—	—	—
Kemijön	22	40	40	40	77	117	18	42	40	82	6	14	33	47	1	1	15	17	65	140	—
Tammisuon	23	2	—	—	9	9	2	—	11	11	—	—	11	11	—	—	10	10	4	2	—
Enson	24	2	—	—	5	5	1	—	5	5	1	—	5	5	1	—	10	10	6	—	—
Kumlingen	26	12	—	—	18	18	11	2	35	37	7	—	40	40	2	—	24	24	32	8	—
Nunnanlahti	27	—	—	2	4	6	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	14	14	—
Sorvalin	28	—	—	—	6	6	2	—	8	8	—	—	8	9	—	1	7	8	2	1	—
Tuokslahden	29	40	1	15	48	64	—	1	16	17	—	1	6	7	1	—	5	6	40	41	—
Viirolahden	30	—	—	—	—	—	—	—	51	51	3	—	35	35	—	—	17	17	52	35	—
Vuonistahden	31	—	—	—	—	—	—	6	4	10	—	4	—	4	—	—	—	—	6	6	—
Bergön	32	—	—	9	19	28	2	5	17	22	—	2	18	26	2	6	11	17	4	26	—
Lahden	33	1	—	1	26	27	—	1	20	21	—	—	10	11	—	1	10	10	1	30	—
Solbergin	34	19	—	—	56	56	15	—	54	54	18	3	72	75	13	1	61	64	65	50	—
Raahen	35	1	—	—	14	14	—	—	14	14	—	—	11	11	1	2	9	11	2	3	—
Pulsan	36	3	—	—	9	9	1	1	12	13	1	—	19	19	1	—	16	16	6	—	—
Tainionkosken	37	—	—	—	9	9	—	—	9	9	—	—	5	5	—	1	5	6	—	3	—
Vehmaan	38	10	—	—	32	32	—	—	18	18	1	—	17	17	—	—	14	14	11	17	—
Jyväskylän	39	—	—	—	—	—	5	—	6	6	—	—	7	7	—	—	—	—	5	—	—
Karisalmen	40	—	—	—	8	8	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	8	8	—	—	—
Koukkusaaren	41	—	—	—	—	—	16	—	16	16	7	—	23	23	—	—	23	23	23	—	—
Salon	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vestanfjärden	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20	20	20	—	—
Riihimäen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Yhteensä	215	13	129	1,188	1,330	1,330	203	18	123	1,187	1,328	104	20	82	1,166	1,268	1,091	1,181	627	642	+230
																					-245

Jäsenluku vähentyi 15.

**Taulukko n:o IV. Osastojen antamia tietoja S. Kivityöntekijäin liittoon
kuuluvain ammattiosastojen jäsenistä v. 1912.**

Osaston numero	Osaston kotipaikka	Osasto on perustettu		Osastossa jäs. vuod. alussa				Osast. liit. jäs. vuod. kuluessa				Osast. poist. jäs. vuod. kuluessa				Osastossa jäs. vuod. lop.								
		vuonna	kuussa	niistä vapaaaj.				toisesta os.				poist. ilmott.				yhteensä								
				kokomaks.	puolimaks.	oppilaita	yhteensä	toisesta os.	ulkomailta	yhteensä	tois. osast.	tois. liittoon	ulkomaille	erotettu	kuollut	yhteensä								
1	Helsinki.	1895	—	103	1	9	113	6	32	31	3	1	67	—	—	37	—	1	38	130	1	12	143	6
2	"	1898	—	67	4	—	71	4	27	—	—	—	27	1	—	9	—	3	13	80	7	—	87	4
3	Viipuri	1898	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Kotka	1898	1/7	43	—	—	43	1	—	—	—	—	—	10	—	17	2	29	—	—	—	—	47	1
5	Tampere	1899	14/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Vaasa	1899	—	55	2	—	57	2	13	2	—	15	—	—	—	15	3	18	54	3	3	60	2	
7	Hanko	1899	—	56	—	—	56	1	30	43	1	1	75	—	1	33	—	35	97	—	—	97	1	
8	Helsinki.	1905	—	75	1	—	76	4	52	5	—	57	2	—	—	62	—	64	74	—	—	74	4	
9	Uusikaupunki.	1905	—	84	12	—	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	109	12	121	—	—	
10	Antrea	1906	—	110	4	—	129	2	38	24	10	62	—	1	—	104	2	107	81	5	—	86	—	
11	Hämeenlinna.	1906	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Turku	1906	—	40	—	—	40	1	3	—	—	3	—	—	—	11	—	3	14	25	—	25	1	
14	Kuopio	1906	—	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—	16	—	16	—	
15	Voikka	1906	—	18	—	—	18	—	6	—	—	6	—	—	—	3	—	3	21	—	—	21	—	

16	Pietersaari.	.	.	.	1906	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
17	Kajaani.	.	.	.	1906	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Kuusankoski	.	.	.	1906	20	—	20	—	9	1	2	—	12	—	—	—	5	2	7	25	—	25	2	—
19	Hyvinkää	.	.	.	1907	22	—	22	1	2	1	—	3	—	—	—	—	2	1	3	22	—	22	1	—
20	Talikkala	.	.	.	1905	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—
21	Lappeenranta.	.	.	.	1905	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Kemiö	.	.	.	1911	103	3	106	—	70	18	—	25	11	3	—	—	1	51	1	53	—	33	—	—
23	Tammisuo.	.	.	.	1907	12	—	12	—	5	—	—	5	—	—	—	—	7	—	7	10	—	10	—	—
24	Enso.	.	.	.	1907	4	—	4	—	3	4	1	—	8	—	—	—	1	2	3	3	—	9	—	—
25	Kumlinki ¹⁾	.	.	.	1912	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Nunnanlahti	.	.	.	1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Sorvali	.	.	.	1907	6	—	6	—	3	—	—	3	—	—	—	—	1	—	1	7	1	—	8	—
28	Tuokslahti.	.	.	.	1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Virolahti	.	.	.	1912	—	—	—	—	50	—	—	50	—	—	—	—	34	1	35	17	—	17	—	—
30	Vuonilahti	.	.	.	1912	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Bergö	.	.	.	1907	16	8	24	—	4	—	—	4	—	—	—	3	5	1	9	19	—	19	2	—
32	Lahti.	.	.	.	1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Solberg.	.	.	.	1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Raah.	.	.	.	1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Pulsa	.	.	.	1910	12	—	12	—	1	1	—	2	—	—	—	—	3	—	3	11	—	11	—	—
36	Tainionkoski	.	.	.	1908	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Vehmaa.	.	.	.	1908	8	—	8	—	4	—	—	4	—	—	—	1	4	—	5	7	—	7	—	—
38	Jyväskylä	.	.	.	1912	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Karisalmi	.	.	.	1910	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Koukkusaari	.	.	.	1912	8	—	8	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	8	—	8	2	—
41	Salo	.	.	.	1912	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Vestianfjärd	.	.	.	1912	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43		.	.	.	1912	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	6	—	21	—

1) Lakkautti toimintansa 31/12 12.

Taulukko n:o V. Osastojen antamia tietoja Kivityöntekijäin liittoon kuuluvain osastojen varoista v. 1912.

[illegible]

[illegible]

Vhteensä	1,224	15	3,622	40	1,978	15	1,276	05	132	25	24	—	9,796	90	500	78	3,435	04	521	11	446	98	6,643	57
----------	-------	----	-------	----	-------	----	-------	----	-----	----	----	---	-------	----	-----	----	-------	----	-----	----	-----	----	-------	----

Taulukko n:o VI.

Paikkakunta	Kirjall. sopimus	Viikon työunn.	Työpalkat tunn.						Kivit. paikkak.	Niistä järjestyn.	Ko- ouksia				
			hakk.	pot.		maur.		apurit			osaston	yhteensä toimikun.			
				alk.	kork.	alk.	kork.	alk.						kork.	
Helsinki	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	13	27		
„	1	—	—	65	—	—	—	—	?	89	17	18	35		
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kotka	1	51½	65	75	35	75	—	55	45	—	89	45	26	21	47
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasa	1	57	60	75	55	60	55	60	40	45	95	59	20	12	32
Hanko	1	57	70	72	—	—	—	—	30	42	278	110	13	17	30
Helsinki	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	16	31
Uusikaupunki	1	—	55	60	45	50	—	—	30	40	236	141	14	18	32
Antrea	1	52	70	90	65	—	—	—	45	50	250	160	25	25	50
Hämeenlinna.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turku	—	57	50	75	35	55	50	55	30	35	150	40	9	11	20
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	3	16
Voikka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	4	20
Pietarsaari.	1	—	60	—	—	—	—	—	—	—	?	10	7	2	9
Kajaani.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuusankoski	—	58	37	40	30	40	30	40	28	30	36	25	17	8	25
Hyvinkää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	8	32
Talikkala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lappeenranta	—	52	55	—	50	55	50	55	—	—	58	28	—	—	—
Kemiö	1	—	—	—	40	55	—	—	35	40	50	33	19	10	29
Tammisuo.	—	57	40	70	—	—	—	—	—	—	9	6	—	—	—
Enso.	—	58	—	—	—	—	—	—	35	40	—	—	—	—	—
Kumlinge	—	57	—	70	—	60	—	—	35	—	22	12	—	—	—
Nunnanlahti	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sorvali	—	57	50	90	45	70	40	60	35	45	16	8	7	2	9
Sortavala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Virolahti ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	17	10	5	15
Vuonislahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergö	1	57	35	50	—	—	—	—	—	—	85	19	22	5	27
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sohlberg	1	57	58	75	54	65	—	—	30	40	39	11	16	23	39
Raahe	—	60	40	50	—	—	—	—	—	—	18	11	—	—	—
Pulsa	1	52	60	80	50	60	—	—	40	42	20	15	—	—	—
Tainionkoski	—	60	—	40	—	—	—	—	—	—	10	7	4	5	9
Vehmaa	1	57	—	—	15	60	—	—	—	—	32	13	—	—	—
Jyväskylä	—	58	50	60	35	40	35	40	35	40	40	6	—	—	—
Karisalmi	—	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koukkusaari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Salo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lammala	—	57	60	—	55	—	—	—	35	—	37	33	3	2	5

1) Työttömyys kaikilla.

Suomen Kivityöntekijäin liiton tiliasema 31 p:nä jouluk. 1912.

Tuloja :

An	Kassatili säästö v. 1911	1,817: 13
»	Sisäänkirjotusmaksujen tili	572: —
»	Jäsenverojen tili	7,910: 18
»	Ylimääräisen veron tili	5,233: 20
»	Pankkitili	2,050: —
»	Amm.-järjestön lakkoapu tili	203: —
»	Lakkoapua osast. takaisin	32: —
»	Tavaratili	33: 35
»	Talletustili.	36: 35
»	Rikkurisovitus tili	31: —
»	Amm.-järj. edust. kokouks. tili	878: 25
»	Korkotili	320: 90
»	Velallisten tili	210: —
		<hr/>
		Smk. 19,327: 36
		<hr/>

Menoja :

Per	S. Ammj.-järj. tili	jäsenveroja	1,658: 35	
»	»	» ylim.	2,066: —	3,724: 35
»	Pankkitili		4,720: 45	
»	Palkkojen ja palkk. tili		2,132: 50	
»	Kulunkitili: Kanslian vuokra	130: —		
»	» Postikuluja	199: 95		
»	» Matkarahaa	320: 20		
»	» Painatustöistä	252: 90	903: 05	
»	Lakkoavustusten tili		4,500: 45	
»	Tavaratili		321: 75	
»	Amm.-järj. edust.-kok. tili	1,007: 60		
»	Velallisten tili	210: —		
»	Kalustotili	48: 70	17,568: 85	
»	Säästö vuodelle 1913.		1,758: 51	
			<hr/>	
			Smk. 19,327: 36	
			<hr/>	

Varoja:

An Rahaa: Kassatilillä	1,758: 51
» » Pankkitilillä	8,009: 75
» » Lainaustilillä	10: —
» » Työttöm.- ja sairausapurah. tilillä	84: 72
» Tavaraa: Varasto invent. mukaan	191: 60
» » Kalusto	104: —
» » Kirjallisuutta	25: 90
	<hr/>
	Smk. 10,184: 48
	<hr/>

Velkoja:

Talletustilille	16: 35
Pääoman tili	10,168: 13
	<hr/>
	Smk. 10,184: 48
	<hr/>

Helsingissä jouluk. 31 p. 1912.

K. Salmela, rahastonhoitaja.

Tilintarkastuskertomus.

Edellä olevat S. Kivityöntekijäin liiton tilit vuodelta 1912 olemme tarkastaneet ja olemme huomanneet: että tulot ja menot ovat meille esitettyjen todisteiden kanssa yhtäpitävät kirjojen kanssa, päätös oikein tehty, sekä että pankkikirjat ovat yhtäpitäviä pankkitilin kanssa. Samoin kassa, jonka laskimme, oli yhtäpitävä saman päivän kassasaldon kanssa.

Kaiken tämän perusteella voimme ehdottaa asianomaisille tilivelvollisille täydellistä vastuuvapautta ylempänä mainitulta ajalta.

K. Heinonen.

H. Laukkanen.

